

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
Γραφείο Ο.Ε.Υ.

Μαδρίτη, 29 Οκτωβρίου 2017

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Ο κατασκευαστικός κλάδος μετά την κρίση

Αν και στην Ισπανία ο τομέας των κατασκευών θεωρείται ως ένας από τους πιο επικερδείς, τα τελευταία χρόνια, όπως είναι λογικό, βίωσε έντονη κρίση. Από το 2008 έως το 2015, ο κλάδος των κατασκευών βυθίστηκε σε ύφεση καταγράφοντας κάθετη πτώση της παραγωγής του κατά μέσο όρο γύρω στο 75%. Μάλιστα οι έξι μεγαλύτερες ισπανικές κατασκευαστικές εταιρίες πραγματοποιούν μόνο το 10% των εργασιών τους στην ισπανική επικράτεια, ενώ έχουν φροντίσει να επεκταθούν σε διεθνείς αγορές, όπου οι πιθανότητες κέρδους εμφανίζονται αυξημένες. Παρόλα αυτά, όπως δεν βίωσαν όλες οι αυτόνομες κοινότητες το ίδιο έντονα την κρίση του κλάδου, προφανώς δεν ανέκαμψαν και με την ίδια ταχύτητα και δυναμική. Ούτε υπήρξε η ανάκαμψη από την ύφεση συγχρονισμένη για όλους τις υποκατηγορίες των κατασκευών.

Μελέτη που πραγματοποιήθηκε από το Τεχνολογικό Ινστιτούτο Κατασκευών της Καταλονίας στην οποία επιχειρήθηκε εκτίμηση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης στον κατασκευαστικό τομέα, διαπιστώθηκε ότι εκείνες οι κοινότητες της Ισπανίας που επηρεάστηκαν περισσότερο ήταν της Βαλένθια, της Μούρθια και της Καστίγια-Λα Μάντσα σε αντίθεση με αυτές της Μαδρίτης, των Βαλεαρίδων και της Χώρας των Βάσκων. Κάπου στο μέσο κινήθηκαν οι υπόλοιπες, μεταξύ των οποίων η Καταλονία, η Ναβάρρα και τα Κανάρια νησιά.

Αναφορικά με τις υποκατηγορίες του κλάδου των κατασκευών αυτός που επανήλθε πιο δυναμικά είναι η εργολαβία για ανοικοδόμηση κατοικιών, ενώ ο τομέας των ανακαινίσεων καθώς και τα λοιπά κατασκευαστικά έργα μετά βίας παρουσιάζουν κάποια κινητικότητα. Ωστόσο, ακόμη και αν τα έργα που αφορούν κατοικίες πρωταγωνιστούν, τα ποσοστά τους παραμένουν χαμηλά. Συγκεκριμένα τα τελευταία δύο χρόνια (2015-2017), τα έργα κατασκευής νέων κατοικιών σημείωσαν αύξηση σε ποσοστό της τάξης του 1,5% ανά 1000 κατοίκους, το οποίο είναι χαμηλότερου του μέσου όρου στην Ευρώπη. Πάντως πρέπει να υπογραμμιστεί ότι και σε αυτή την περίπτωση παρατηρούνται ορισμένες διακυμάνσεις μεταξύ των διαφόρων αυτονομιών, με κάπως μεγαλύτερα ποσοστά να καταγράφονται στις περιοχές που κατοικεί το 21% του πληθυσμού της χώρας (Μαδρίτη 2,6%, Ναβάρρα 2,2%, Χώρα των Βάσκων 1,9%, Λα Ριόχα 1,8%).

Σχετικά με τα δημόσια έργα, οι επενδύσεις σε αυτόν τον τομέα είναι μάλλον διστακτικές προς το παρόν. Η Ισπανία εμφανίζεται επιφυλακτική ως προς την ανάθεση νέων δημόσιων έργων, διαθέτοντας μόλις 110 ευρώ ανά πολίτη, ενώ ο μέσος όρος στην Ευρώπη διαμορφώνεται στα 185 ευρώ για κάθε ένα πολίτη. Μάλιστα σε ορισμένες περιοχές, όπως η Ανδαλουσία το κατά κεφαλήν ποσό που διατίθεται για δημόσιες κατασκευές είναι 46 ευρώ.

Διάρθρωση του κλάδου

Στον τομέα των κατασκευών, έξι είναι οι ισπανικές επιχειρήσεις με τα μεγαλύτερα μερίδια αγοράς: οι ACS, Acciona, FCC, Ferrovial, Sacyr και OHL, οι οποίες μάλιστα κατά τη διάρκεια της κρίσης και προκειμένου να αποφύγουν τις συνέπειές της, επέκτειναν τις δραστηριότητές τους στο εξωτερικό.

Η ανάθεση δημοσίων έργων στην Ισπανία γίνεται με αρκετά διαφανείς διαδικασίες και η υποβολή προσφορών είναι ανοιχτή στους ενδιαφερόμενους. Οι διαγωνισμοί δημοσιεύονται στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες είτε του Υπουργείου Οικονομικών είτε των τοπικών Κυβερνήσεων, όπου η πρόσβαση είναι ελεύθερη.

Εν αναμονή της τεχνολογικής «έκρηξης»

Πέρα όμως από τις δυσκολίες της οικονομικής ύφεσης, ένα από τα ουσιαστικότερα προβλήματα που δεν επιτρέπουν την άνθιση του κλάδου είναι η έλλειψη καινοτομιών. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (INE), σε ένα κλάδο που αποτελεί το 15,4% του ΑΕΠ, το 2015 μόλις 1,1% των δαπανών των ισπανικών κατασκευαστικών επιχειρήσεων πραγματοποιήθηκαν για την εισαγωγή και την προώθηση καινοτομιών. Αναγκαία λοιπόν κρίνεται η υιοθέτηση και προώθηση ψηφιακών τεχνολογιών και στον κλάδο των κατασκευών, όπως για παράδειγμα τα Big Data, η εικονική πραγματικότητα και η τρισδιάστατη (3D) εικόνα.

Προοπτικές για το μέλλον του κλάδου

Ήδη από το 2016 οι ενδείξεις ανάκαμψης του κλάδου έγιναν πιο αισθητές. Οι επιχειρηματίες είδαν τον κύκλο των εργασιών τους σταδιακά να διευρύνεται. Υπολογίζεται ότι το 2017 μόνο οι κατασκευές αυξήθηκαν 3% και καταχωρήθηκαν 64.000 αιτήματα για άδειες κατασκευής νέων κατοικιών, αριθμός που είναι ουσιαστικά πολλαπλάσιος εκείνου που καταγράφηκε για το 2014 (34.000 άδειες).

Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουν οι αναλυτές του κλάδου είναι ότι για την αναγέννησή του, πέρα από την τήρηση διαφανών και αξιοκρατικών διαδικασιών, είναι εξίσου σημαντική η εισαγωγή καινοτόμων τεχνολογιών, ακόμη και αν αυτό συνεπάγεται την ανάληψη

πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων με τις οποίες οι επιχειρηματίες των κατασκευών δεν είναι ακόμη εξοικειωμένοι.

Χρήσιμες συνδέσεις

Στις ιστοσελίδες που ακολουθούν, μπορεί ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος να ενημερώνεται για τους δημόσιους διαγωνισμούς και για το στάδιο στο οποίο βρίσκονται, συμβουλευόμενος είτε την επίσημη πλατφόρμα της ιστοσελίδας του Υπουργείου Οικονομικών (Α) είτε τις επιμέρους ηλεκτρονικές πλατφόρμες των αυτόνομων κοινοτήτων ή ακόμη σε ορισμένες περιπτώσεις και αυτές των κατά τόπο Δημαρχείων (Β.1-17).

A) Ministerio de Hacienda y Función Pública; Plataforma de Contratación

<https://contrataciondelestado.es/wps/portal/licitaciones>

B) 1. Madrid; Plataforma de Contratación de la Comunidad de Madrid; Ayuntamiento de Madrid; Ayuntamiento de Alcobendas

http://www.madrid.org/cs/Satellite?cid=1204201624785&pagename=PortalContratacion/Page/P_CON_contratosPublicos

www.madrid.es/perfildecontratante

<https://sede.madrid.es/portal/site/tramites/menuitem.042d661afe5adaf7cf32e4e5a8a409a0/?vgnextoid=8afd814231ede410VgnVCM1000000b205a0aRCRD&vgnextchannel=8afd814231ede410VgnVCM1000000b205a0aRCRD&vgnextfmt=default>

<https://www.alcobendas.org/es/portal.do?IDR=487&TR=C&IDM=113&NM=2>

2. Cataluña; Plataforma de Contratación de la Generalitat de Cataluña

https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/es_ES/search.pscp?reqCode=start

3. La Rioja; Plataforma de Contratación del Gobierno de La Rioja; Ayuntamiento de Logroño

<http://www.larioja.org/contratacion-publica/es/licitaciones>

<https://sedeelectronica.logrono.es/wps/portal/web/inicio/sedeElectronica/serviciosSede/contratacion/perfilContratante/>

4. Canarias; Plataforma de Contratación del Gobierno de Canarias

<http://www.gobiernodecanarias.org/perfildelcontratante/apipublica/inicio.html>

5. Islas Baleares; Plataforma de Contratación de la Comunidad Autónoma de las Illes Balears

<http://www.plataformadecontractacio.caib.es/LicitacionesTerminoAbierto.jsp?idi=es>

6. Castilla y León; Plataforma de Contratación de Castilla y León; Diputación Provincial de Valladolid

<http://www.contratacion.jcyl.es>

<https://www.valladolid.gob.es/es/perfil-contratante>

7. Galicia; Plataforma de Contratos Públicos de Galicia; Ayuntamiento de Vigo

<https://licitacion.coruna.gob.es>

<https://sede.vigo.org/expedientes/perfilcontratante/?id=2&lang=es>

8. Asturias; Plataforma de Contratación del Principado de Asturias

<https://sede.asturias.es/portal/site/Asturias/menuitem.218089047cf1c2b5cee63510100000f7/?vgnextoid=9224dbe25a232110VgnVCM100000b0030a0aRCRD&i18n.http.lang=es>

9. País Vasco; Plataforma de Contratación del Gobierno Vasco; Ayuntamiento de Bilbao

<http://www.contratacion.euskadi.eus/w32-home/es>

http://www.bilbao.eus/cs/Satellite?cid=3000012799&language=es&pagename=Bilbaonet%2FPaige%2FBIO_LicitacionesHome

10. Andalucía

<http://www.juntadeandalucia.es/contratacion/ContractNoticeSearch.action?profileId=>

11. Extremadura

<https://contratacion.gobex.es/>

12. Navarra

http://www.navarra.es/home_es/Servicios/PortalContratacion/

13. Aragón; Ayuntamiento de Zaragoza

<https://servicios.aragon.es/pcon/pcon-public/>

<http://www.zaragoza.es/ciudad/gestionmunicipal/contratos/>

14. Castilla la mancha

<http://contratacion.castillalamancha.es/perfil-de-contratante>

15. Valencia; Plataforma de Contratación de la Generalitat Valenciana; Ayuntamiento de Valencia

<https://www.contratacion.gva.es/WebContrataP/filtro.jsp?MODO=P>

https://www.valencia.es/contratacion/xcontratacion.nsf/Web%5CCategoria%20vista%20expedientes?readForm&Vista=vLicitaciones_encurso&Categoria=Servicio%20de%20Contrataci%F3n&expand=1&lang=1&nivel=6_2&seccion=

16. Murcia; Ayuntamiento de Murcia

<http://www.murcia.es/web/portal/perfil-del-contratante>

17. Ciudad Autónoma de Ceuta

<http://www.ceuta.es/ceuta/perfil-del-contratante>

ΑΠ/